

Vastineet vuoden 2025 arviointikertomukseen

KH 31.8.2026

Valtuusto on kokouksessaan 8.6.2026 käsitellyt tarkastuslautakunnan arviointikertomusta.

Tarkastuslautakunta on esittänyt, että valtuusto pyytää arviointikertomuksessa esitettyihin havaintoihin vastaukset erikseen kaupunginhallitukselta koko arviointikertomukseen ja lautakunnilta omaan osuuteensa niin, että ne voidaan käsitellä valtuuston lokakuun kokouksessa.

Kaupunginhallitus on käsitellyt tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen ja antaa vastauksensa tässä asiakirjassa.

Huomiot joihin tarkastuslautakunta on pyytänyt kaupunginhallitukselta:

- 1. Mitä varauksia kirjanpitoon on tehty ja mitä investointeja tai tulevia kuluja vastaan varauksia puretaan ja miten varauksiin liittyvät kirjaukset otetaan mukaan valtuuston päätöksentekoon.**

Kirjanpitoon on tehty investointivaroja taloussuunnitelman perusteella eli varauksia taloussuunnitelman sisältämään investointisuunnitelman perusteella. Varauksen voi käyttää vaan siihen tarkoitukseen kun se on hyväksytty. Tai varaus tulee purkaa. Investointivaraus voidaan muodostaa vain kunnan taloussuunnitelmassa yksilöityyn kohteeseen eikä investointivarausta voi kartuttaa taikka purkaa tilikauden tuloksen tasaamiseksi ilman, että siirtojen perustana on suunnitellut investointihankkeet tai niiden toteutuminen. Investointivarausten avulla pienennetään investoinnin poistovaikutuksia tulokseen investoinnin poistoajalla. Eli korvamerkittämällä tulosta yhtenä vuonna, voidaan tulosta parantaa tulevina vuosina investointivarausten purkamisen verran (poistojen suhteessa).

Investointivaroista päättää kaupunginhallitus osana tilinpäätöksen hyväksymistä ja ne löytyvät aina tilinpäätöksestä. Toki valtuusto hyväksyessään tilinpäätöksen hyväksyy myös nämä varaukset.

Vapaaehtoisia varauksia eli investointivaroja on taseessa yhteensä 14,1 milj. euroa. Investointivaroja on tehty investointisuunnitelman perusteella ns. korvamerkittämällä osan tuloksesta tuleviin investointeihin.

Investointivaroja on tehty vuoden 2025 tuloksesta nyt seuraaviin kohteisiin:

Inv.var.juhlavuoden juhlakyltt	-30 000
Inv.var.M313, JK/PP silta	-425 000
Inv.var.Tommola ratasilta	-400 000
Inv.varaus Keskuskatu	-1 000 000
Inv.varaus Jäkälätie	-130 000
Inv.var.varikon polttoainepist	-450 000
Inv.varaus Harjupaviljonki	-50 000
Inv.varaus Rantakylpylä	-150 000
Inv.varaus Lyseonmäen koulu	-600 000
Inv.varaus Jyrängön koulu	-400 000
Inv.varaus Kk-liikuntahalli	-350 000
Inv.varaus WPK-talo	-100 000
Inv.var.liikunta- ja tap.puisto	-1 500 000
Yhteensä	-6 058 000

2. Milloin omistajaohjauksen toimintamalli otetaan käyttöön.

Kaupungilla on käytössä omistajaohjauksen toimintamalli kuntalain, hallintosäännön ja konserniohjeen mukaisesti. Kuntalain 39 §:n mukaan kunnanhallitus vastaa kunnan toiminnan omistajaohjauksesta. Kaupunginhallitus ohjaa ja koordinoi Heinola -konsernin toimintaa ja taloutta. Kaupunginhallitus vastaa omistajaohjauksesta ja tekee siihen liittyviä päätöksiä ja antaa tarvittaessa ohjeita edustajille yhtiökokouksiin jne. Kaupunginhallitus antaa tarvittaessa myös tytäryhteisöjen toimintaa velvoittavia ohjeita. Hallintosäännössä on määritelty omistajaohjaukseen liittyviä tehtäviä.

Konsernijohto vastaa osaltaan kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Alla olevassa kuvassa konserniohjauksen kokonaisuus

Omistajapoliittiset linjaukset -asiakirjaa laaditaan parhaillaan, se viedään valtuuston hyväksyttäväksi vielä vuoden 2026 aikana kun suunnitellut omistusmuutokset ja ratkaisut (mm. Hämeen Tekstiilihuolto, Päijät-Hämeen laitoshuolto ja Ateria sekä Ladec ja Lahti Region, Provincia Oy) on toteutettu.

3. Miten sopimustenhallintaa tullaan kehittämään ja kuinka kaupunkikonserni, sekä ulkoiset palveluntuottajat, sisällytetään sopimustenhallinnan kokonaisuuteen.

Heinolan kaupungin hallintosäännön 21 §:n mukaan kaupunginhallitus vastaa sopimusvalvonnan järjestämisestä ja antaa tarkemmat ohjeet sopimushallinnasta. Sopimustenhallinnan ja sen ohjeistamisen tarve on tunnistettu ja kaupunginhallitus on hyväksynyt kokouksessaan 27.4.2026 uuden sopimushallinnan ohjeistuksen. Ohjeistuksen laadinta on nähty tarpeelliseksi kuntien lisääntyneen sopimusperusteinen palvelutuotanto, palvelujen ostojen määrän ja ylipäättään hankintojen taloudellisen merkityksen vuoksi.

Sopimushallinnan ohjeella määritellään sopimushallinnan tavoitteet, vastuut ja sopimushallinnan eri osatekijät sekä riskienhallintaa koskevat pääperiaatteet. Toimivalla sopimushallinnalla kaupunki pyrkii myös varmistamaan asemansa tavoiteltuna sopimuskumppanina. Toimivalla sopimushallinnalla pyritään myös siihen, että kaupunki tuntee sopimuskumppaninsa hyvin ja pystyy ennakoivasti sekä nopeasti reagoimaan erilaisiin muutostilanteisiin.

Ohjeistuksen mukaan toimiva sopimushallinta edellyttää sopimusprosessien määrittelyä, joilla selkeytetään toimintaa ja eri toimijoiden rooleja, tehtäviä ja vastuita. Toiminnan kannalta merkittävimmät sopimukset tulee tunnistaa ja niiden valmisteluun sekä seurantaan on kiinnitettävä erityistä huomiota. Toimiva sopimushallinta edellyttää myös sähköisen asianhallintajärjestelmän eli Dynastyn tehokasta hyödyntämistä sekä riittävän sopimusosaamisen varmistamista. Riskienhallinta on otettu osaksi ohjeistusta. Sopimukset arkistoidaan sähköisesti Dynasty-asianhallintajärjestelmään.

Uusi sopimusohje on tullut voimaan vasta keväällä, joten sen noudattamisen seuranta ei ole vielä voitu tehdä. Välineet ja ohjeet ovat olemassa ja sopimustenhallinta tunnistettu keskeiseksi sisäisen valvonnan toimivuuden elementiksi.

4. Kuinka kaupunkikonsernin riskit tunnistetaan ja miten niitä hallinnoidaan ja arvioidaan kaupungin talouden ja toiminnan näkökulmasta.

Kaupunginhallitus vastaa riskienhallinnan järjestämisestä siten, että kaupungin toiminnan olennaiset riskit tunnistetaan ja kuvataan, riskin toteutumisen vaikutukset, toteutumisen todennäköisyys ja mahdollisuudet hallita riskiä arvioidaan ja niistä raportoidaan.

Riskien arviointiprosessi on osa normaalia toiminnan ja talouden suunnittelu- ja seurantaprosessia. Riskejä arvioidaan kaupungissa vuosittain osana talousarviota ja kukin palvelualue arvioi toimintaansa liittyvät riskit. Osana riskien arviointia määritellään myös hallintakeinot ja vastuut. Hallintakeinojen toteutumisen seuranta toteutetaan osana talousarvion toteutumaprosessia. Myös tilinpäätöksessä on tehty riskienarviointi, joten se kulkee myös osana tilinpäätöksen hyväksymistä. Välineenä riskienarvioinnissa kuten talouden ja toiminnan suunnittelussa toimii Targetor Pro -selainpohjainen sovellus.

5. Miten koko kaupunkikonsernin työhyvinvointia seurataan omistajaohjauksen kautta.

Konserniyhtiöt vastaavat omalta osaltaan työhyvinvointiin liittyvistä toimenpiteistä, omistaja- ja konserniohjeita noudattaen. Osana tavoitteiden asettamista voidaan asettaa myös tähän liittyviä tavoitteita, mikäli omistaja näkee sen tarpeelliseksi.

6. Millaisiin toimiin on ryhdytty työhyvinvoinnin tiimoilta – erityisesti johtamistapojen avoimuuden, yhtenäisten toimintamallien, sisäisen vuoropuhelun, työn kuormittavuuden ja työn mitoituksen osalta.

Henkilöstön työhyvinvoinnin kehittämisen osalta painopisteenä vuonna 2025 olivat osaamisen johtamisen toimintamallin valmistelu ja Kevan työkykyjohtamisen hanke ”Uudistuva työkykyjohtaminen muuttuvassa toimintaympäristössä”. Molempien osalta organisaatioon saadaan yhtenäisiä ja ennakoivia toimintamalleja sekä voidaan kokonaisvaltaisesti vaikuttaa henkilöstön työhyvinvointiin. Hankkeen kautta esihenkilöille toteutetaan mm. koulutuksia.

Työhyvinvointia ja sen kehitystä mitataan vuosittain toteutettavalla Kevan henkilöstökyselyllä ja sen tulosten pohjalta palvelualueet valitsevat tärkeimmät kehityskohteet. Kaikilla palvelualueilla johtamista ja yhteistyötä on parannettu mm. syksyllä 2025 aloitettujen johtoryhmävalmennusten kautta. Johtoryhmävalmennusten kautta organisaatioon saatiin myös uusia keinoja palvelualueiden ja yksiköiden välisen vuoropuhelun vahvistamiseen. Lisäksi yhtenäisten toimintamallien edistämiseksi on valmisteltu jatkuvan toteutuksen esihenkilövalmennuksia.

Yhtenä kehityskohteena työhyvinvoinnin osalta on ollut työajan riittämättömyys ja työkuorman keventäminen, jota on viety eteenpäin tehtävätarkasteluiden ja työjärjestelyiden kautta. Yksikkökohtaisesti on myös toteutettu toimenpiteitä, mikäli työhyvinvointikyselyn tulokset ovat siihen antaneet aiheutta.